

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NÔNG THỊ HẬU

**THỰC HIỆN PHÂN HOÁ HỌC SINH TRONG
DẠY HỌC HỢP TÁC NHÓM CHƯƠNG III. VIRUT
VÀ BỆNH TRUYỀN NHIỄM SINH HỌC 10.**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC SINH HỌC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NÔNG THỊ HẬU

**THỰC HIỆN PHÂN HOÁ HỌC SINH TRONG
DẠY HỌC HỢP TÁC NHÓM CHƯƠNG III. VIRUT
VÀ BỆNH TRUYỀN NHIỄM SINH HỌC 10.**

Chuyên ngành : LL và PPDH Sinh học

Mã số : 60140111

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC SINH HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS. Nguyễn Văn Hồng

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài của mình tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của các tập thể và các cá nhân.

Trước hết tôi xin chân thành cảm ơn tới các thầy cô giáo trong khoa Sinh vật, khoa sau đại học trường Đại học Sư Phạm Thái Nguyên.

Qua khóa luận này, tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn chân thành và sâu sắc tới PGS.TS. Nguyễn Văn Hồng, người đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài này.

Đồng thời, trong quá trình thực hiện đề tài tôi còn nhận được sự giúp đỡ của trung tâm học liệu - Đại học Thái Nguyên, thư viện trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, ... Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ vô cùng quý báu đó.

Cuối cùng tôi xin gửi lời cảm ơn tới các bạn bè và người thân đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi hoàn thành khóa luận này.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2013

Học viên

Nông Thị Hậu

K19 –LL và PPDH Sinh học

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này do chính bản thân tôi thực hiện, dưới sự hướng dẫn của PGS.TS. Nguyễn Văn Hồng. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa sử dụng để bảo vệ một công trình khoa học nào. Tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn.

Tác giả

Nông Thị Hậu

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cảm ơn	
Lời cam đoan	
Mục lục	i
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt	ii
Danh mục các bảng.....	iii
Danh mục các hình, ...	iv
MỞ ĐẦU.....	1
NỘI DUNG.....	5
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN.....	5
1.1. Một số vấn đề cơ bản về dạy học nhóm	5
1.1.1. Khái niệm về dạy học nhóm.....	5
1.1.2. Bản chất của dạy học nhóm	6
1.1.3. Cấu trúc của dạy học nhóm.....	8
1.1.4. Quy trình tổ chức dạy học nhóm	9
1.1.5. Tác dụng của dạy học nhóm.....	10
1.1.6. Hạn chế của dạy học nhóm	12
1.2. Một số vấn đề lí luận cơ bản về phân hóa trong dạy học	12
1.2.1. Tư tưởng chủ đạo về dạy học phân hóa.....	12
1.2.2. Quan điểm chung của dạy học phân hoá nội tại	13
1.2.3. Những biện pháp phân hóa.....	14
1.2.4. Những ưu điểm và nhược điểm về dạy học phân hoá.....	16
1.2.5. Thực hiện phân hoá - biện pháp nhằm khắc phục những hạn chế của dạy học nhóm.....	17
1.3. Cơ sở thực tiễn của đề tài nghiên cứu.....	18
1.3.1. Thực trạng dạy học chương III. Virus và bệnh truyền nhiễm ở trường THPT hiện nay:	18

1.3.2. Thực trạng học chương III. Virut và bệnh truyền nhiễm ở trường THPT hiện nay.....	22
Chương 2 THỰC HIỆN PHÂN HÓA TRONG DẠY HỌC NHÓM	
CHƯƠNG III. VIRUT VÀ BỆNH TRUYỀN NHIỄM	25
2.1. Cấu trúc nội dung chương III. Virut và bệnh truyền nhiễm và định hướng thực hiện phân hóa.....	25
2.2. Quy trình thực hiện phân hóa học sinh trong dạy học chương III. Virut và bệnh truyền nhiễm	36
2.2.1. Quy trình thực hiện phân hóa học sinh trong thiết kế giáo án	36
2.2.2. Một số giáo án minh họa	37
Chương 3 THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	59
3.1. Mục đích thực nghiệm	59
3.2. Nội dung thực nghiệm	59
3.3. Phương pháp tổ chức thực nghiệm.....	59
3.3.1 Thời gian thực nghiệm	59
3.3.2. Chọn trường, lớp thực nghiệm, học sinh tham gia thực nghiệm	59
3.3.3. Chọn giáo viên thực nghiệm	60
3.3.4. Phương pháp kiểm tra	60
3.3.5. Xử lý kết quả thực nghiệm.....	61
3.4. Kết quả thực nghiệm	63
3.4.1. Kết quả phân tích 3 bài kiểm tra trong thực nghiệm.....	63
3.4.2. Kết quả phân tích bài kiểm tra sau thực nghiệm.....	68
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	74
TÀI LIỆU THAM KHẢO	76
PHẦN PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
CNH, HĐH	Công nghiệp hoá, hiện đại hoá
ĐC	Đôi chứng
GD & ĐT	Giáo dục và đào tạo
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
PPDH	Phương pháp dạy học
SGK	Sách giáo khoa
SGV	Sách giáo viên
TN	Thực nghiệm
THPT	Trung học phổ thông

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1. Nhận thức của giáo viên về vận dụng phương pháp dạy học hợp tác nhóm.	18
Bảng 1.2. Tình hình sử dụng dạy học nhóm trong dạy học chương III. Virut và bệnh truyền nhiễm – Sinh học 10	20
Bảng 1.3. Kết quả điều tra chất lượng lĩnh hội kiến thức của HS	22
Bảng 3.1: Các bài (tiết) dạy thực nghiệm	59
Bảng 3.2: Thống kê điểm số các bài kiểm tra trong thực nghiệm.....	63
Bảng 3.3: Bảng tần suất điểm (%)	64
Bảng 3.4. Bảng tần suất hội tụ tiến ($f\% \nearrow$).....	65
Bảng 3.5: Kiểm định $\bar{X}$ điểm tự luận.....	66
Bảng 3.6: Phân tích phương sai điểm tự luận.....	67
Bảng 3.7: Bảng thống kê điểm số các bài kiểm tra sau TN.....	68
Bảng 3.9. Bảng phân phối tần suất tích lũy hội tụ tiến ($f\% \nearrow$)	69
Bảng 3.10. Kiểm định $\bar{X}$ điểm tự luận.....	70
Bảng 3.11. Phân tích phương sai điểm tự luận.....	71

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 2.1. Mối quan hệ giữa các thành tố trong dạy học nhóm	6
Hình 3.1: Biểu đồ tần suất điểm các bài kiểm tra trong thực nghiệm	64
Hình 3.2. Đồ thị tần suất hội tụ tiến điểm các bài kiểm tra	65
Hình 3.3. Biểu đồ tần suất điểm các bài kiểm tra	68
Hình 3.4. Đồ thị tần suất hội tụ tiến điểm các bài kiểm tra	69

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

1.1. Xuất phát từ tầm quan trọng của Giáo dục & Đào tạo đối với công cuộc CNH, HĐH đất nước và từ mục tiêu của giáo dục cấp học Trung học phổ thông.

- Trong Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai Ban chấp hành TW Đảng khoá VIII, Đảng ta đã khẳng định rằng: “Muốn tiến hành công nghiệp hoá, hiện đại hoá thắng lợi phải phát triển giáo dục đào tạo, phát huy nguồn lực con người, yếu tố cơ bản của sự phát triển nhanh và bền vững” [1].

- Đặc biệt, trong văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng cộng sản Việt Nam đã chỉ rõ những vấn đề về đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, đào tạo và định hướng chiến lược phát triển kinh tế xã hội của nước ta giai đoạn 2011 - 2020 cũng nhấn mạnh: "Dạy người học phương pháp tự học, tự thu nhận thông tin một cách có hệ thống và có tư duy phân tích, tổng hợp, tăng cường tính chủ động, tính tự chủ của học sinh trong học tập" [4].

- Luật Giáo dục nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 1998; 2005; 2011 [9];[10];[11] đều có quy định rõ về mục tiêu của giáo dục cấp học Trung học phổ thông là"... nhằm giúp học sinh củng cố và phát triển những kết quả của giáo dục trung học cơ sở, hoàn thiện học vấn phổ thông và những hiểu biết thông thường về kỹ thuật và hướng nghiệp để tiếp tục học đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp, học nghề hoặc đi vào cuộc sống lao động”.

- Luật giáo dục cũng đã ghi rõ: “Phương pháp giáo dục phổ thông phải phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của học sinh, phù hợp với đặc điểm của từng lớp học, môn học, bồi dưỡng phương pháp tự học, rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú học tập cho học sinh”[9];[10];[11].

Có thể nói, cốt lõi của đổi mới dạy và học là hướng tới hoạt động học tập chủ động, chống lại thói quen học tập thụ động. GV phải là người chỉ đạo, tổ chức, hướng dẫn người học, giúp người học chủ động tìm ra kiến thức, hình thành các kỹ năng và các phẩm chất đạo đức tốt phù hợp với công cuộc CNH, HĐH đất nước.